

Sygn. akt IV Ka 640/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie:	SSO Adam Pietrzak SSO Mariusz Górski
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2016 r.

sprawy **P. M.**

syna E. i D. z domu K. (...) r. w K. z art. 226 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 9 maja 2016 r. sygnatura akt II K 901/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. L. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 640/16

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy wniósł akt oskarżenia przeciwko P. M. oskarżając go o to, że:

w dniu 5 sierpnia 2014 roku będąc osadzonym w Areszcie Śledczym w Ś., województwa (...), znieważył słowami powszechnie uznanymi za obraźliwe funkcjonariusza publicznego Aresztu Śledczego w Ś. ppor. S. P. podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 09 maja 2016 roku (sygn. akt II K 901/14) Sąd Rejonowy w Świdnicy:

I. oskarżonego P. M. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 226 § 1 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. L. kwotę 1 343,16 zł (jeden tysiąc trzysta czterdzieści trzy złote szesnaście groszy) tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu P. M. z urzędu;

III. zwolnił oskarżonego P. M. od ponoszenia kosztów sądowych, w tym opłaty, zaliczając wszelkie poniesione tymczasowo wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonego P. M., zaskarżając powyższy wyrok w całości zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść polegający na:

- przyjęciu, że ujawniony w toku rozprawy materiał dowodowy wskazuje na to, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim znieważenia S. P., w sytuacji kiedy w rzeczywistości materiał dowodowy w sprawie, w tym przede wszystkim wyjaśnienia oskarżonego wykluczają możliwość poczynienia tego rodzaju ustaleń,

- uznaniu w skutek dowolnej o niezgodnej z zasadami doświadczenia życiowego oceny zebranego materiału dowodowego, iż w niniejszej sprawie nie występują żadne okoliczności wskazujące na to, że czyn oskarżonego został spowodowany niewłaściwym zachowaniem pokrzywdzonego, a co pozostaje w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a to przede wszystkim z wyjaśnieniami oskarżonego,

a także z daleko idącej ostrożności procesowej

2. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego P. M. kary dwóch miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności w stosunku do celów, jakie kara ta winna spełniać w zakresie prewencji szczególnej, a przede wszystkim do stopnia winy oskarżonego oraz innych okoliczności podmiotowych, a w szczególności zaś polegającą na uznaniu, iż po stronie oskarżonego występuje negatywna prognoza kryminologiczna sprzeciwiająca się zastosowaniu środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary bądź też wymierzenia alternatywnej kary grzywny lub ograniczenia wolności,

a podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu z art. 226§1 kk.

Sąd Okręgowy zważył,

apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Kontrola odwoławcza nie wykazała zaistnienia podnoszonych we wniesionym środku odwoławczym uchybień.

Odnosząc się do wyrażonego w apelacji stanowiska o dokonaniu przez sąd rozpoznający sprawę błędu w ustaleniach faktycznych a mającego polegać na przyjęciu, iż ujawniony w toku rozprawy materiał dowodowy wskazuje na to, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim znieważenia S. P. w sytuacji kiedy, w ocenie skarżącego, w rzeczywistości materiał dowodowy w sprawie, w tym przede wszystkim wyjaśnienia oskarżonego wykluczają możliwość poczynienia tego rodzaju ustaleń, stanowiska tego nie można uznać za trafne. Odnosząc się do podniesionego zarzutu zauważyć należy, iż błąd w ustaleniach faktycznych ma miejsce wówczas gdy sąd rozpoznający sprawę wyciągnie nielogiczne wnioski z ujawnionego materiału dowodowego, taka zaś sytuacja w sprawie nie zaistniała, sąd I instancji przeprowadził rzeczową i obiektywną analizę oraz swobodną ocenę zgromadzonych dowodów i na tej podstawie poczynił ustalenia faktyczne, które nie budzą zastrzeżeń. Zgodnie z treścią art. 226 kk odpowiedzialności na podstawie powyższego przepisu podlega kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych. W sprawie niniejszej nie budzi zaś wątpliwości, iż oskarżony swoim zachowaniem w dniu 5 sierpnia 2014 r. wypełnił znamiona przestępstwa z art. 226 §1 kk – znieważył słowami

powszechnie uznanymi za obraźliwe funkcjonariusza Aresztu Śledczego w Ś. ppor. S. P. podczas i w związku z pełnieniem przez wymienionego funkcjonariusza obowiązków służbowych.

Wbrew temu co sugeruje skarżący, w czasie zaistniałego zdarzenia oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim i swój zamiar zrealizował. Jak zauważył w pisemnych motywach wyroku sąd rejonowy w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w Ś. oskarżony kilkakrotnie kierował do Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej we W. skargi, powołując się na nieprawidłowości w funkcjonowaniu aresztu oraz przekroczenia uprawnień zatrudnionych tam funkcjonariuszy w tym pokrzywdzonego S. P.. W czasie zajścia gdy pokrzywdzony funkcjonariusz S. P. nie odpowiedział na pytanie oskarżonego P. M. kiedy otrzyma kartki do pisania wówczas oskarżony użył opisanego w motywach wyroku określenia wobec pokrzywdzonego, okazując brak szacunku i wyrażającym pogardę dla tej osoby. Za bezkrytyczną uznać należy przy tym należy sugestię, iż używając w swojej wypowiedzi takiego określenia chciał co najwyżej okazać dezaprobatę zachowaniu pokrzywdzonego. W odniesieniu do oskarżonego i w czasie zajścia nie można zasadnie przyjąć, iż nie zdawał sobie sprawy, że wypowiedziane przez niego sformułowania wobec pokrzywdzonego mają charakter obraźliwy, jak zdaje się to czynić skarżący. Zasadnym pozostaje w tym miejscu ponadto zauważyć, iż wymieniony miał świadomość do kogo kieruje wypowiedziane słowa i w jakiej sytuacji. Rozpatrując przedstawione w apelacji wywody zaakcentowania w tym miejscu wymaga, iż użyte przez oskarżonego w czasie zajścia określenie posiada niewątpliwie wymowę negatywną nadto podnieść również należy, iż również w powszechnym odbiorze społecznym należy do kategorii wypowiedzi negatywnych. Jak wskazuje się w doktrynie przedmiotem ochrony w art. 226 § 1 kk jest autorytet osób realizujących pełnieniem swoich obowiązków działalność instytucji państwowych, a także ich godność. Chroniona godność pojmowana jest w sposób zobiektywizowany, określony przez powszechnie przyjęte normy kulturalno – obyczajowe.

Nietrafna jest również teza skarżącego wskazującego na błąd w ustaleniach faktycznych mającego polegać na uznaniu wskutek dowolnej i niezgodnej z zasadami doświadczenia życiowego, jak stwierdza autor apelacji, oceny zebranego materiału dowodowego, iż w niniejszej sprawie nie występują żadne okoliczności wskazujące na to, że czyn oskarżonego został spowodowany niewłaściwym zachowaniem pokrzywdzonego, a co pozostaje w sprzeczności, zdaniem skarżącego, z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym a to przede wszystkim wyjaśnieniami pokrzywdzonego. Wyrażając powyższe zapatrywania skarżący w przedstawionej argumentacji czyniąc uwagi, iż „jak wynika z wyjaśnień P. M., gdy zapytał pokrzywdzonego czy może dostać kartki ten „nie odpowiedział tylko zaczął stroić głupie miny”. Powyższe znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadka R. B., który potwierdził, iż oskarżony w trakcie dokonywanego przez świadka rozpytania wskazywał, iż pokrzywdzony w trakcie zdarzenia „stroił głupie miny”. Zdaniem obrony zachowanie pokrzywdzonego, tj. brak odpowiedzi na pytanie pokrzywdzonego oraz późniejsze prowokacyjne zachowanie uznać należy za niewłaściwe” stwierdza także m.in., iż „niebagatelne znaczenie z punktu widzenia prawidłowości ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie ma ów konflikt pomiędzy oskarżonym i wychowawcą. Bowiem jak wynika z zeznań świadka K. B., pokrzywdzony już we wcześniejszym czasie zachowywał się prowokacyjnie wobec osadzonych w tym wobec oskarżonego”. Odnosząc się do przedstawionych wywodów stwierdzić należy, iż sygnalizowane przez K. B. w złożonych zeznaniach kwestie nie sprzeciwiają się przyjęciu winy i sprawstwa oskarżonego odnośnie przypisanego mu w wyroku czynu. Zwrócić w tym miejscu należy również uwagę, iż w dniu zdarzenia tj. 5 sierpnia 2014 roku oskarżony przebywał w celi izolacyjnej w związku z wykonywaniem wobec niego kary dyscyplinarnej. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego w sposób swobodny tezy prezentowane przez oskarżonego jakoby w tamtym czasie pokrzywdzony miał „stroić głupie miny” poza ogólnymi stwierdzeniami oskarżonego P. M., nie znajdują wsparcia w zgromadzonym materiale dowodowym i traktować należy je wyłącznie jako przyjętą linię obrony. W złożonych zeznaniach świadek P. P. nie wskazywał na takie zachowanie pokrzywdzonego, trudno zaś przyjąć, iż nieudzielenie przez pokrzywdzonego w czasie zdarzenia odpowiedzi na zadane przez oskarżonego pytanie - w czasie i w sposób jaki zyczyłby sobie oskarżony - uznać za prowokację.

Wbrew odmiennym zapatrywaniom wyrażonym w apelacji wymierzonej oskarżonemu kary 2 miesięcy pozbawienia wolności nie można uznać za rażąco surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk. Odnosząc się do podniesionego w apelacji przez obrońcę oskarżonego zarzutu zauważyć należy, iż na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę

dotychczasową nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco niewspółmierną", to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. Innymi słowy zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnieść tylko wówczas, gdy orzeczona kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to jednak nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowość sprawcy - a więc, gdy jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 września 2012 roku II AKa 269/12). Wyrokując w sprawie sąd orzekający właściwie ocenił okoliczności istotne dla wymiaru kary jak również brak podstaw do zastosowania wobec oskarżonego P. M. instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Orzeczona wobec oskarżonego kara jest współmierna do stopnia społecznej szkodliwości i nie przekracza stopnia winy. Wobec oskarżonego brak jest podstaw do zasadnego sformułowania pozytywnej prognozy kryminologicznej i w konsekwencji zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Zwrócić należy uwagę, iż wymieniony był już kilkakrotnie karany sądownie w tym również dwukrotnie za popełnienie czynu z art. 226§1 kk a kolejne wymierzone kary nie wpłynęły, jak pokazuje niniejsza sprawa, w żaden sposób na zmianę jego zachowania i postawy. Powyższe okoliczności świadczą o demoralizacji oskarżonego i braku chęci zmiany swojego postępowania. Orzeczenie wobec wymienionego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie będzie wystarczające dla osiągnięcia celów kary i nie zapobiegnie powrotowi do przestępstwa. Wymierzona kara jest co najmniej odpowiednia i brak jest jakichkolwiek podstaw do jej łagodzenia.

Z tych też wszystkich względów orzeczono jak w wyroku (art.437§1 kpk).

Na podstawie art. 29 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz.124 ze zm.) oraz §17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U z 2015r. poz. 1801) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. L. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sytuacja majątkowa oskarżonego uzasadnia odstąpienie od obciążenia go kosztami postępowania odwoławczego (art.624§1 kpk).